

**Висока художня
майстерність та
патріотизм Григорія
Квітки-Основ'яненка**

(1778-1843)

*Віртуальна виставка творів
українського письменника*

До 245-ї річниці від дня народження (18 листопада)

Короткий літопис життя і творчості Григорія Квітки-Основ'яненка

18(29) листопада 1778 року в селі Основа на околиці Харкова, в сім'ї поміщика-дворянина народився Григорій Квітка-Основ'яненко.

1793 р. Навчався в Курязькій монастирській школі, числився на військовій службі в кінному полку, отримав чин капітана.

1796 р. Поновився ротмістром Сіверського Карабінерного полку.

1802-1805 рр. Вступає послушником Курязького монастиря, був на урочистому відкритті Харківського університету, в організації якого брала участь його родина.

1806 р. Працював у міліції, потім призначений на посаду «дворянства секретарь».

1812 р. Очолив постійний міський театр, став його директором, виступає ініціатором «Товариства добродіяння», засновує інститут шляхетних дівчат, перший в Україні навчальний заклад у XIX столітті.

1816 р. Був редактором і засновником українського журналу «Украинский вестник».

1816-1817 р. Друкує сатиричні «Письма к издателям» під іменем Фалалея, а пізніше Фалурдена Повинухіна.

1818 р. Знайомиться з письменником П.П. Гулаком-Артемівським, стають приятелями; знайомиться з Ганною Григорівною Вульф, яка прибула з Петербурга в Харківський інститут на посаду виховательки.

1821 р. Одружується з Г.Г. Вульф.

1817-1829 р. Був членом «Товариства науки при Харківському університеті»; протягом двадцяти років був предводителем дворянства Харківського повіту.

1828 р. Був звільнений з посади предводителя.

1827 р. Створює комедію «Приезжий из столицы, или суматоха в уездном городе».

1832 р. Надруковано повість «Ганнуся» у московському журналі «Телескоп». Друкує у журналі «Современник» повісті «Панна Сотникова», «Ярмарка». Був одним з

ініціаторів відкриття публічної бібліотеки в Харкові, його було обрано повітовим совісним суддею, де прослужив 9 років і одержав нагороди.

1833 р. Друкуються українською мовою в московській газеті «Молва» його «Шпигачки, або по-московському епіграми» під псевдонімом Грицько-Основ'яненко; в альманасі «Утренняя звезда» вміщено «Супліку до пана іздателя», «Салдацький патрет» та невеличкий уривок з повістей «Маруся» під назвою «Украинское утро».

1834-1837 р. Вийшли перша і друга книги під заголовком «Малороссийские повести, рассказываемые Грицьком Основ'яненком».

1830 р. Опубліковано першу частину роману-хроніки «пан Халявський», а також історичний нарис «Головатий».

1843 р. З'явилась історична повість «1812 год в провинции».

20 серпня

1843 р. Помер Квітка-Основ'яненко в Харкові. Похований на Холодній горі.

З книги: Григорій Квітка-Основ'яненко. Маруся: посібник для 9 класу. – Харків: Ранок, 1999. – 80 с.

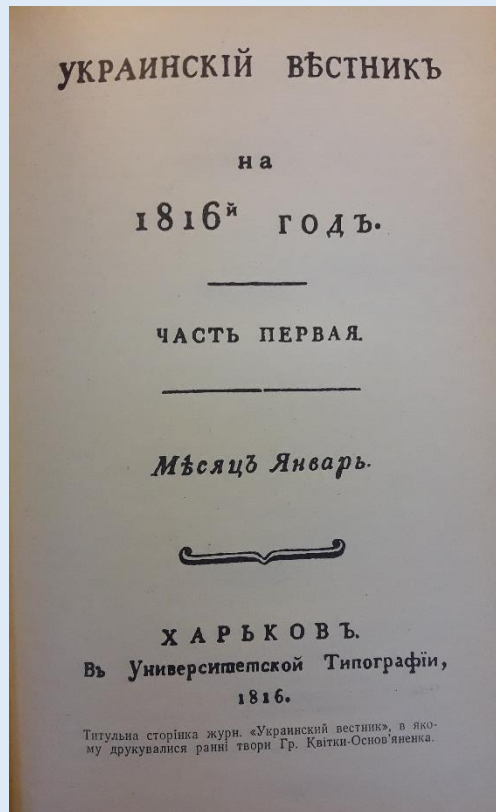
Будинок в Основі, де народився письменник.

Будинок в Основі, де народився письменник

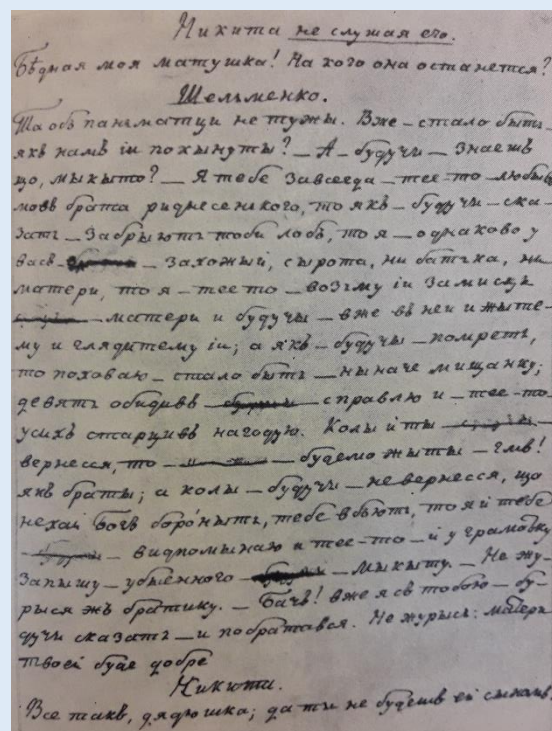
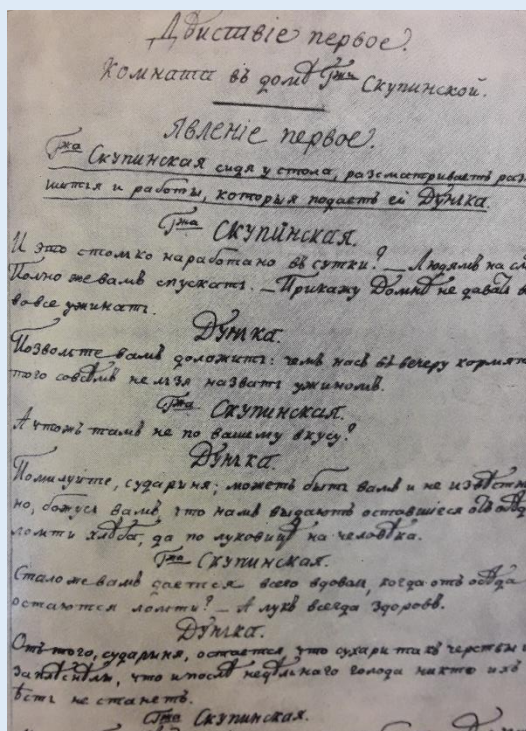

Могила Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

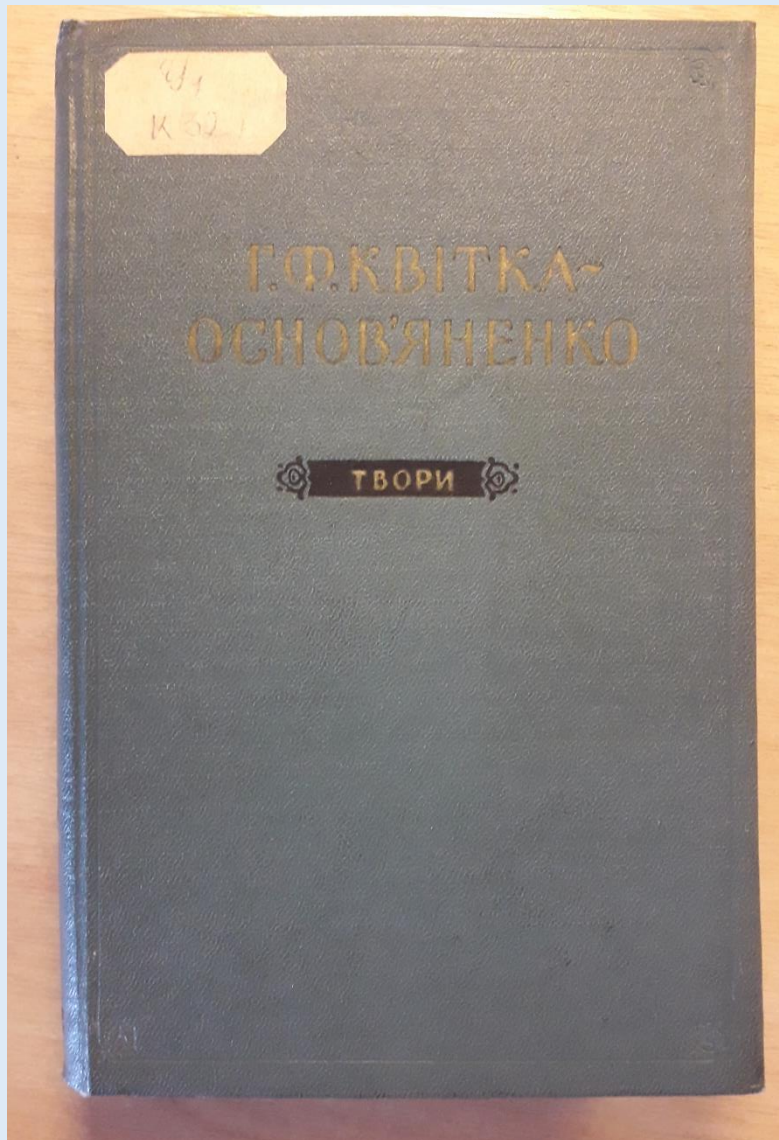

Титульна сторінка журналу «Український вестник», в якому друкувалися ранні твори Гр. Квітки-Основ'яненка

Сторінки автографів комедій «Ясновидящая» і «Шельменко – волостной писарь» Гр. Квітки-Основ'яненка

Книги Г.Ф. Квітки-Основ'яненка, які зберігаються в бібліотеці ОІППО

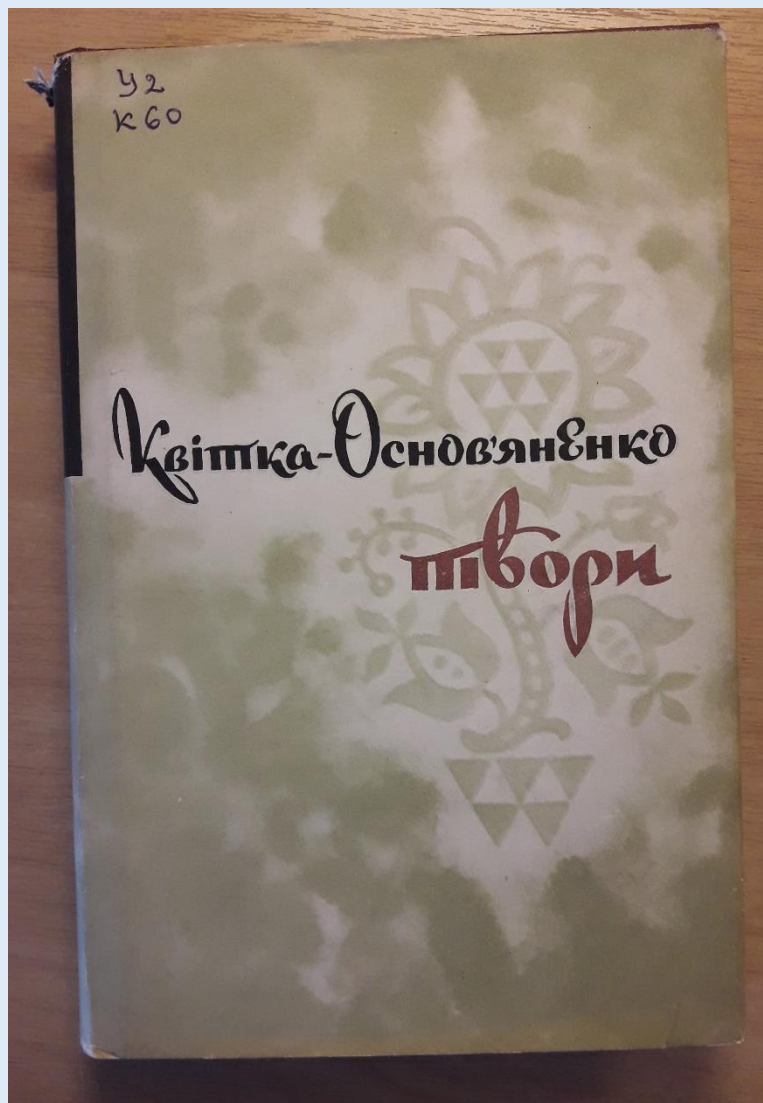

Квітка-Основ'яненко Г. Ф. Твори: в 6 т. / Г.Ф. Квітка-Основ'яненко; підгот. текст та прим.: С. Д. Зубков, Д. В. Чалий. – К.: Державне видавництво художньої літератури, 1956 .—Т.3-6.

На жаль в бібліотеці зберігається не повне зібрання, а лише томи 3,4,5,6. Видання поважного віку, бо вийшло з друку в далекому 1956 році і містить

оповідання, роман «Пан Халявський», літературно-публіцистичні твори та листи
Гр. Квітка-Основ'яненка до друзів.

Квітка-Основ'яненко Г.Ф. Твори : у 8 т. / Г.Ф. Квітка-Основ'яненко; Вступ. стат. С.Д. Зубкова; прим. О.І. Гончара; портр. художн. В.І. Зарецького. – К.: Видавництво «Дніпро», 1968-1970. – т.1, 3-8.

Т. 1 : Драматичні твори. – 1968. – 470с.: іл.; порт.

Т.3 : Оповідання та повісті. – 1969. – 512 с.

Т. 4 : Оповідання та повісті. – 1969 – 579 с.

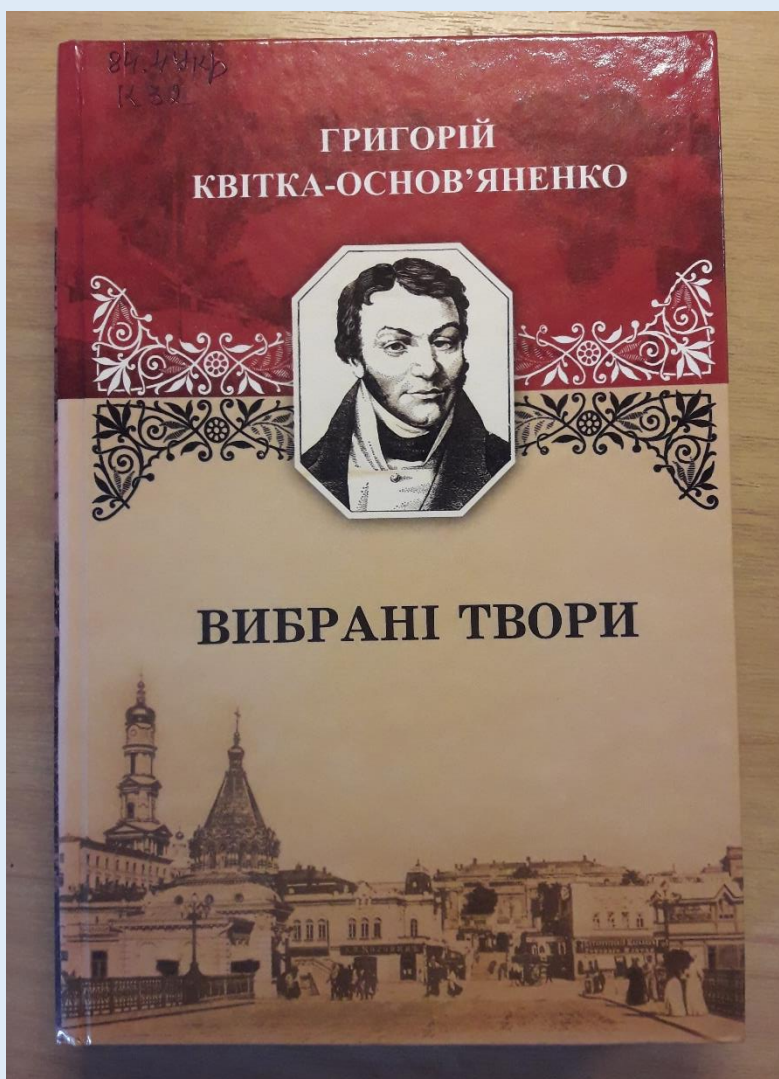
Т. 5 : Оповідання. Роман «Пан Халявський». – 1070. –437 с.

Т. 6 : Життя и походження Петра Степанова сына Столбикова, помещика в трех наместничествах. Рукопись XVIII века.—1970. – 460 с.

Т. 7 : Історичні твори. – 1970. –418 с.

Т. 8 : Літературно-публіцистичні твори. Вибрані листи. –1970. –376 с.

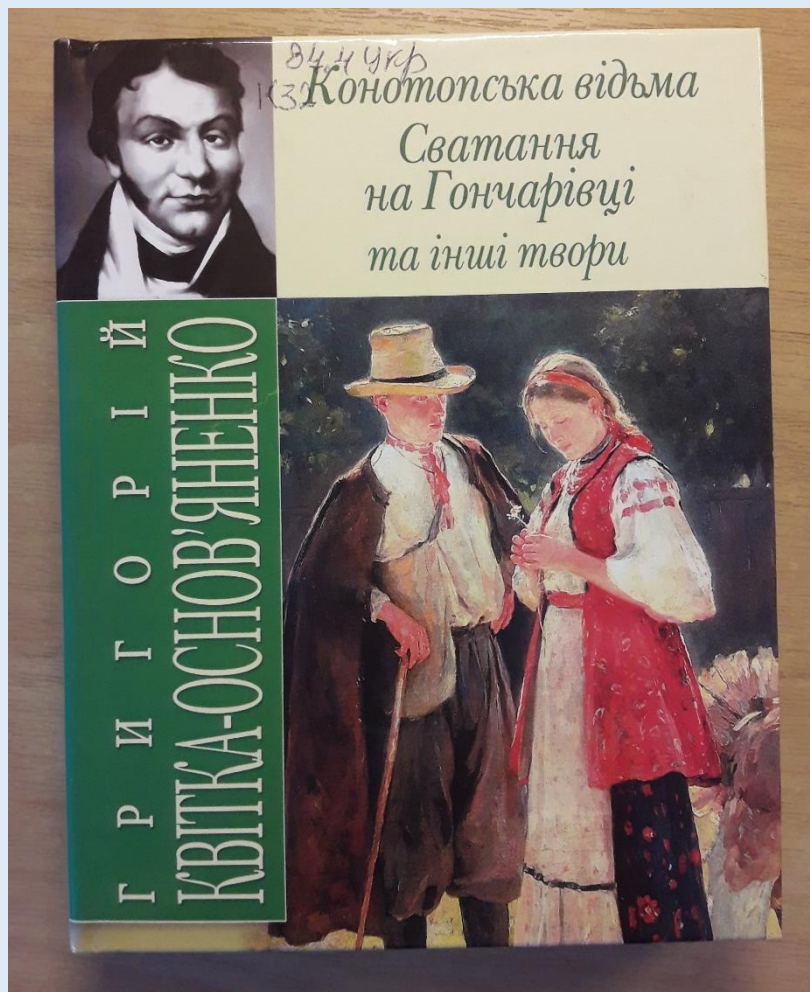
Найбільш повне зібрання творів містить всю спадщину письменника: оповідання і повісті, історичні твори, роман, листи до сучасників та літературно-публіцистичні матеріали. На жаль відсутній том 2.

Квітка-Оснoв'яненко Г. Вибрані твори / Г. Квітка-Оснoв'яненко; уклад. Та передм. О. Борзенка; рецен. Н. Гафурова. – Харків: Прапор, 2008. – 480 с.

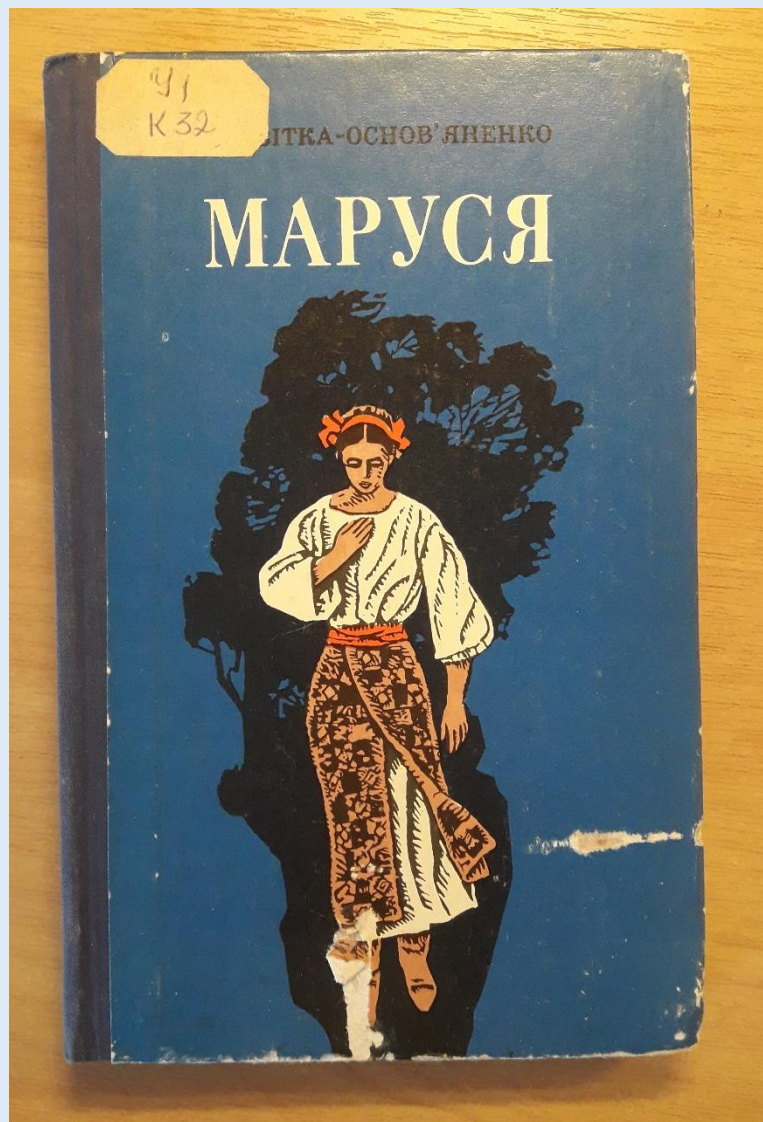
Твори видатного українського прозаїка і драматурга Григорія Квітки-Оснoв'яненка, які увійшли до цієї збірки, заклали фундамент нової української прози. Їм притаманні глибокий патріотизм та висока художня майстерність. Вони яскраво представляють різноманітні сторони народного життя та віддзеркалюють особливості українського національного характеру.

Квітка-Основ'яненко Г. Конотопська відьма. Сватання на Гончарівці та інші твори
/ Г. Квітка-Основ'яненко; ред.-уклад. С.М. Заготова; худож. С.Ю. Донець. – Донецьк :
ТОВ ВКФ «БАО». – 2008. – 416 с.: іл.

До цієї збірки увійшли вибрані твори видатного українського класика вітчизняної літератури Григорія Федоровича Квітки-Основ'яненка, -- основоположника нової української прози. Читач з веселою посмішкою спостерігатиме за пригодами сотника Забрюхи та писаря Пістряка в повісті «Конотопська відьма». Із завмиранням серця читач зануриться у світ народної фантастики в оповіданні «Мертвецький Великдень». Навряд чи вдасться читачеві втриматися від сліз, співчуваючи героїням повісті «Маруся» та «Сердешна Оксана». Напевно комедія «Сватання на Гончарівці» змусить його не раз розсміятися. Читання творів Квітки-Основ'яненка стане справжньою насолодою для шанувальників українського слова.

Квітка-Оснoв'яненко Г. Маруся : вибрані твори для середнього шкільного віку / Малюнки В. Чеканюка; портр. худож. В. Чебаника. – К. : Веселка, -- 1978. – 198 с.: кольор. іл.

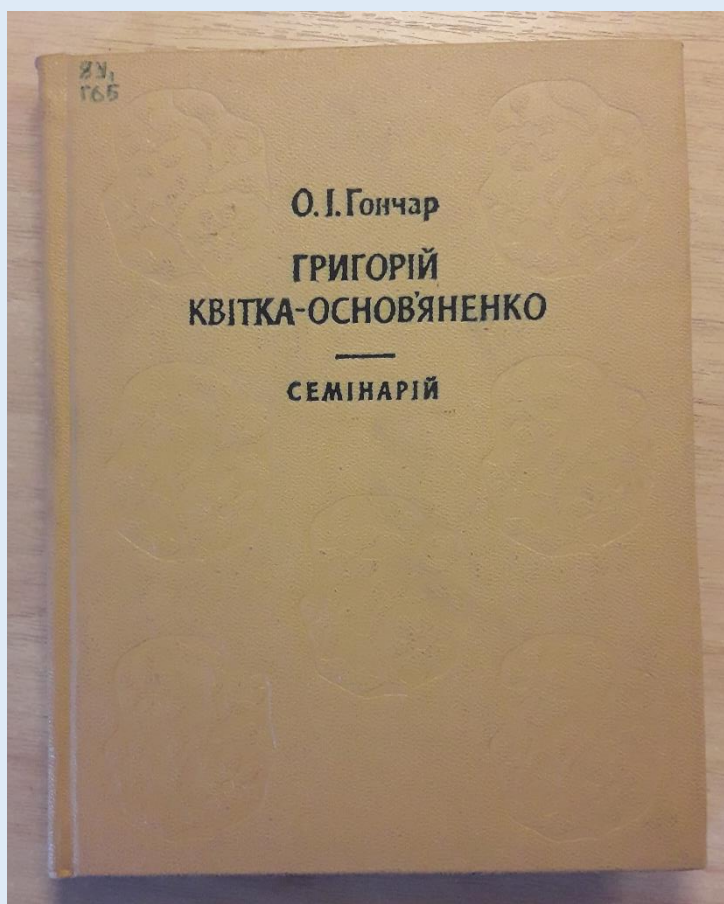
До книги увійшли повісті «колотопська відьма». «Маруся», оповідання «Салдатський патрет», «Лгунишка», «Куплений ум» та ін.

Квитка-Основьяненко Г. Пан Халаявский: роман / Г. Квитка-Основьяненко Г.
вступн. стат. В. Романенка; ілюстр. худож. В. Виноградова. – М.: Худож. література,
1971. –255 с.

Серед усіх творів Григорія Квітки-Основ'яненка особливе місце посідає роман «Пан Халаявський», який став класичним твором української літератури. Роман з'явився тоді, коли в літературі загострилася боротьба за перемогу реалістичних принципів проти ідеалізованого зображення існуючого тоді суспільства. Саме в цьому романі автор зумів подати у знуцально-критичному світлі побут трьох поміщицьких поколінь.

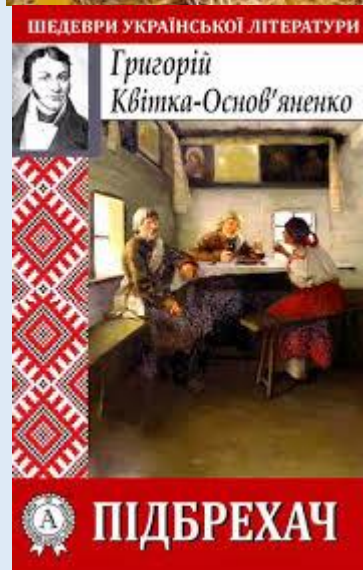
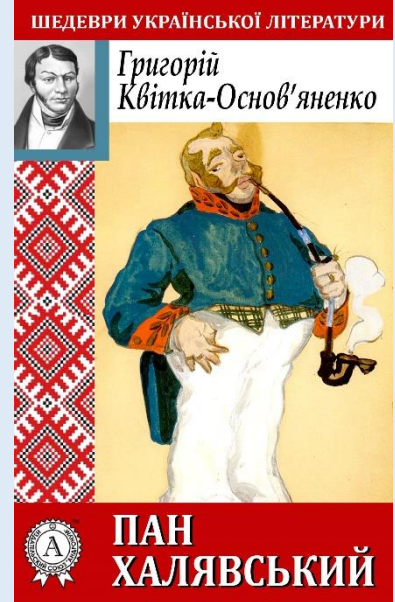

Гончар О.І. Григорій Квітка-Основ'яненко. Семінарій / О.І. Гончар; зав. ред. В.Г. Петік. – К.: Вища школа, 1974. –223 с.

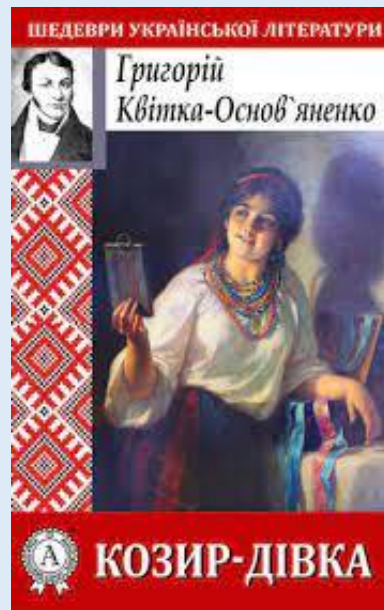
Книжка містить огляд критичної літератури про життя і творчість фундатора нової української прози і видатного драматурга Г.Ф. квітки-Основ'яненка від перших згадок і відгуків про його твори у пресі до літературознавчих праць сучасності. Подано хронологічну канву життя, список основних його творів, найважливіших критичних і літературознавчих праць про його життя і творчість та ін.

Рекомендовано студентам, аспірантам та вчителям-словесникам.

**Сучасні паперові та електронні книги, які можна
знайти у книгарнях України**

Бібліотека ОІППО

Листопад 2023 р.